

УДК 631.531.1:635.13

Вміст сухої речовини в сортах цибулі городньої (*Allium cepa* L.)

І. В. Безprozвана*, А. М. Кирильчук

Український інститут експертизи сортів рослин, вул. Горіхуватський шлях, 15, м. Київ, 03041, Україна,
*e-mail: trigub-ira91@ukr.net

Мета. На основі всебічного дослідження показників якості цибулі городньої (*Allium cepa* L.), визначити вміст сухої речовини у різних сортах з метою їх придатності до подальшого використання у селекції, виробництві та зберіганні. **Методи.** Польовий, лабораторний, порівняння, узагальнення та математичної статистики. **Результати.** Подано результати вивчення 5 сортів цибулі городньої, а саме 'СГ 8444', 'Презо', 'Редеско', 'Редфлеш' та 'Айсберг'. Дослідження проводили на двох пунктах випробування сортів (ВОС-тест): у Полтавській філії (Решетилівський ВПД) та Київській спеціалізованій філії (Гостомельський ВПД). Вміст сухої речовини визначали термографічним методом, що дозволяє точно встановити рівень вологості та сухих речовин у продукції. Статистичні показники включали мінімальні, максимальні значення та середні арифметичні ($\bar{Sx}$) по кожному пункту дослідження. За даними 2024 року встановлено, що вміст сухої речовини в зразках із Решетилівського ВПД коливався від 6,6% до 11,8%, за середнього значення 10,5%. У зразках із Гостомельського

ВПД вміст сухої речовини варіював у межах 7,2–13,2%, а середній показник становив 11,0%. Результати свідчать про відносно вищу якість сортів, вирощених у Гостомельському ВПД. Такий рівень варіації пояснюється як генетичним потенціалом сортів, так і ґрунтово-кліматичними умовами регіону вирощування. Високий вміст сухої речовини вказує на потенційно кращу лежкість, транспортність і харчову цінність продукції. **Висновки.** Дослідженням встановлено, що вміст сухої речовини у зразках цибулі городньої (*Allium cepa* L.) суттєво варіює залежно від сорту та умов вирощування. Зразки, вирощені в Гостомельському ВПД, мають вищий середній вміст сухої речовини у порівнянні з Решетилівським ВПД, а також ширший діапазон значень. Це вказує на кращу адаптацію окремих сортів до умов північного регіону та вищу потенційну продуктивність. Високий вміст сухої речовини є важливою ознакою технологічної якості цибулі, що впливає на її лежкість, транспортність і поживну цінність. Визначені відмінності між пунктами свідчать про значну роль генетичних особливостей сортів і ґрунтово-кліматичних умов вирощування у формуванні даного показника.

Ключові слова: цибуля городня; вміст сухої речовини; сорти; якість; агрохімічний аналіз; термографічний метод.

Iryna Bezprozvana
<https://orcid.org/0000-0002-4240-7605>
Anzhela Kyrylchuk
<https://orcid.org/0000-0003-3948-5810>

УДК 633.584.3

Відростання вегетативної маси верби залежно від сортових особливостей, виду садивного матеріалу та умов його зберігання

В. О. Данюк*, В. А. Доронін

Інститут біоенергетичних культур і цукрових буряків НААН України, вул. Клінічна, 25, м. Київ, 03110, Україна, *e-mail: vikaropelna@ukr.net

Мета. Встановити закономірності формування садивного матеріалу, структури наземної фітомаси при проведенні оцінки якісних та кількісних показників компонентів фітомаси залежно від сортових особливостей, використання різних видів садивного матеріалу, способів його зберігання та підживлення рослин мінеральними добривами в другому циклі росту і розвитку енергетичної верби. **Методи.** Польовий – визначення взаємодії

об'єкта досліджень з погодними й агротехнічними чинниками залежно від елементів технології; вимірювально-ваговий – дослідження особливостей росту енергетичних плантацій та динаміки накопичення ними біоенергетичної сировини. **Результати.** Вивчення відростання енергетичної верби в другому циклі після зрізування пагонів проводили на дослідному полі Інституту біоенергетичних культур і цукрових буряків упродовж 2023–2024 рр. Дослідження проводили з двома видами енергетичної верби тритичинкової сорт 'Панфільська' та прутковидної сорт 'Збруч'. Встановлено, що станом на 01.05., інтенсивність відростання стебел рослин, отриманих з пагонів сорту 'Збруч' була достовірно більшою, ніж сорту

Viktoriia Daniuk
<https://orcid.org/0009-0004-0985-4480>
Volodymyr Doronin
<https://orcid.org/0000-0002-8387-2992>

‘Панфільська’. Найбільшу висоту стебел отримано рослин енергетичної верби сорту ‘Збруч’ з застосуванням добрив, які отримані з висаджування пагонів і зберігалися в контейнерах з обробкою надрізів вапном – 99,78 см, у поліетиленових мішках у сховищі – 95,98 см та у контейнерах у сховищі – 95,61 см. **Висновки.** Відростання садивного матеріалу залежало як від сортових осо-

бливостей, так і від його виду. Вища висота, діаметр стебел спостерігається за садіння живців та пагонів в енергетичної верби прутувидної сорту ‘Збруч’, порівняно з енергетичною вербою тритичинковою сорту ‘Панфільська’.

Ключові слова: сорт; пагони; живці; біометричні показники; висота рослин; діаметр стебел.

УДК 631.581.5:633:34

Оцінювання нових сортів пшениці м'якої озимої у різних ґрунтово-кліматичних умовах за врожайністю та показниками якості зерна

Г. А. Дутова*, С. О. Ляшенко, Н. В. Павлюк

Український інститут експертизи сортів рослин, вул. Горіхуватський шлях, 15, м. Київ, 03041, Україна, *e-mail: 2021dutova@gmail.com

Мета. Оцінити рівень продуктивності нових сортів пшениці м'якої озимої *Triticum aestivum* L. за вирощування в різних ґрунтово-кліматичних умовах України. **Методи.** Польові дослідження з кваліфікаційної експертизи сортів пшениці м'якої озимої виконували впродовж 2022/23–2023/24 рр. у сімнадцяти філіях Українського інституту експертизи сортів рослин (УІЕСР) в межах ґрунтово-кліматичних зон Степу, Лісостепу та Полісся. У процесі досліджень спиралися на чинні методики проведення кваліфікаційної експертизи сортів рослин на придатність для поширення в Україні (ПСР), визначення показників якості продукції рослинництва. **Результати.** Здійснено оцінювання урожайності та якості зерна нових сортів пшениці м'якої озимої вітчизняної та іноземної селекції, внесених до Державного реєстру сортів рослин, придатних для поширення в Україні. А саме: ‘АФК ЮНІОН’, ‘АФК ПРЕМІУМ’, ‘АФК ФЕНТЕЗІ’, ‘Вікторія Поліська’, ‘Шамбері’, ‘Антик’, ‘Авіньйон’, ‘ЛГ Стрімак’, ‘ЛГ Арагоніт’, ‘Звенигора’, ‘Родослава’, ‘Київська 20’, ‘Адама’, ‘Бурштин Носівський’,

‘Королева одеська’, ‘Олімпія одеська’, ‘Савеліна’, ‘Сага’, ‘Фаворитка одеська’, ‘Ягідка одеська’, ‘ДСВ 2129119’, ‘ДСВ 2129120’, ‘Білоцерківчанка’, ‘Со-пілка’, ‘Вальтер’, ‘Хаптер’, ‘Інвіктус’, ‘Валлонія’. **Висновки.** Протягом усіх років проведення експертизи врожайність досліджуваних сортів у зоні Лісостепу була вищою, ніж у Степу та на Поліссі. В середньому за 2022/23–2023/24 рр. вона становила: в Лісостепу – 7,21–8,98 т/га, на Поліссі – 6,99–8,08 т/га, у Степу – 5,6–7,22 т/га. Максимальні врожаї сформували сорти ‘ДСВ2129120’ (8,98 т/га) та ‘ЛГ Арагоніт’ (8,80 т/га). Щодо показників якості, то лідерами за вмістом білка виявилися ‘Хаптер’ (14,0%), ‘Білоцерківчанка’ (13,7%) і ‘Інвіктус’ (13,9%); найбільшою масовою часткою сирової клейковини відзначилися ‘Хаптер’ та ‘Інвіктус’ (29,8 і 27,9% відповідно). Оцінюючи вплив умов зони вирощування, встановили, що на Поліссі вміст білка в зерні варіював від 11,6 до 13,0%, в Лісостепу – від 12,5 до 13,5%, у Степу – від 12,1 до 14,0%. Масова частка сирової клейковини в поліській зоні становила 20,7–26,2%, у лісостеповій – 24,5–27,9%, у степовій зоні – 23,2–29,8%. За результатами кваліфікаційної експертизи на придатність сорту для поширення всі вищевказані сорти рекомендовано до вирощування в зонах Степу, Лісостепу та Полісся.

Ключові слова: *Triticum aestivum* L.; сорти; врожайність; вміст білка; вміст сирової клейковини.

Halyna Dutova

<https://orcid.org/0000-0002-7987-5840>

Svitlana Liashenko

<https://orcid.org/0000-0002-6371-230X>

Nataliia Pavliuk

<https://orcid.org/0000-0003-2532-7301>